

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-482/3314

Ankara

14/6/2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 27/5/2002 tarihinde kararlaştırılan "İş Kazalarının Önlenmesine (Gemiadamları) İlişkin 134 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Ek Kom.	Dışişleri
Tarih	13.6.2002-1/1007
Yer	K.D.Bşk. Atay D.
İmza	<i>[Signature]</i>

GEREKÇE

134 sayılı İş Kazalarının Önlenmesine (Gemi Adamları) İlişkin Sözleşme, Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı'nın 14 Ekim 1970 tarihinde Cenevre'de yapılan 55 nci oturumunda kabul edilmiştir.

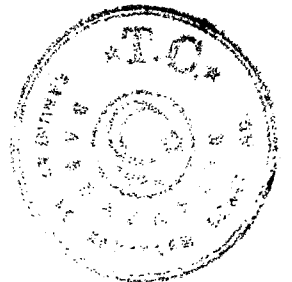
Sözleşme, gemide ve limanda çalışan gemiadamlarının iş kazalarından korunması, güvenliğini sağlamak amacıyla gemide bir dizi güvenlik önlemi alınması, gemilerde kazaların önlenmesi alanındaki faaliyetlerin başarısı için, Uluslararası Çalışma Örgütü ile Hükümetlerarası Deniz Taşımacılığı Danışma Teşkilatı (bugünkü adıyla Uluslararası Denizcilik Örgütü) arasındaki yakın işbirliğinin korunması amacıyla kabul edilmiştir.

Sözleşmede, "Gemiadamı" deyiminin, savaş gemisi hariç, sözleşmenin yürürlükte olduğu bir ülkede kayıtlı olan ve deniz taşımacılığına ayrılmış bir gemide herhangi bir ünvanla çalıştırılan herkesi ve "İş Kazası" deyiminin de, gemiadamlarının işle ilgili olarak ya da iş sırasında maruz kaldıkları kazaları kapsamaması öngörülmektedir.

Sözleşmeyle, yürürlüğe girdiği ülkedeki yetkili makam tarafından iş kazalarının neden ve koşullarının rapor edilmesi, araştırılması ve iş kazaları hakkında kapsamlı istatistikler tutulması için gerekli önlemlerin alınması hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca, iş kazalarının önlenmesine yönelik alınacak tedbirlerle ilgili (gemilerin yapısal özellikleri; makineler; güvertede veya altında alınacak özel önlemler; yükleme-boşaltma teçhizatı, yangınların önlenmesi ve söndürülmesi, çapalar, zincirler ve kablolar; tehlikeli yükler; denizcilerin şahsi koruyucu donanımları) kuralların ulusal yasa ve yönetmeliklerle konulması, bunlarla ilgili teftiş ve denetimlerin yapılması, kazaların önlenmesi gayesiyle gemi personelinden müteşekkil bir komite oluşturulması, tarafların bağlı olduğu kuruluşların temsilcilerinden oluşan kazaları önleme komitesi ve alt çalışma gruplarının yerel ve ulusal düzeyde kurulması, bu konu ile ilgili eğitim programlarının denizcilikle ilgili mesleki eğitim kurumlarına konulması amaçlanmaktadır.

Sözleşme hükümleri ile ulusal yasalar, yönetmelikler ve uygulamalar karşılaştırılarak yapılan değerlendirme sonucunda, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün İş Kazalarının Önlenmesine (Gemi Adamları) İlişkin 134 Sayılı Sözleşmesinin ülkemiz tarafından onaylanmasının ulusal hukukumuz açısından bir olumsuzluk yaratmayacağı; anılan Sözleşmenin onaylanmasının uygun ve yararlı olacağı düşünülmektedir.

T/333

İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİNE (GEMİADAMLARI) İLİŞKİN 134 SAYILI
SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI

Madde 1- Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı'nın 1970 yılında Cenevre'de yapılan 55 inci oturumunda kabul edilen "İş Kazalarının Önlenmesine (Gemiadamları) İlişkin 134 Sayılı Sözleşme"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	H. H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	M. YILMAZ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	K. DERSİŞ Devlet Bakanı
F. BAL Prof. Dr. T. TOSKAT Devlet Bakanı V.	M. KEÇECİ Devlet Bakanı	Prof. Dr. Ş. S. GÜREL Devlet Bakanı	F. BAL Devlet Bakanı
N. K. K. K. Devlet Bakanı	M. KEÇECİ Devlet Bakanı	Prof. Dr. M. K. ZAOĞLU Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
H. GEMİCİ Devlet Bakanı	Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	E. S. AYDALI Devlet Bakanı	F. ÖNLÜ Devlet Bakanı
Dr. E. DOĞRU Devlet Bakanı	R. Ö. Ö. Ö. Devlet Bakanı	Prof. Dr. H. S. TÜRK Adalet Bakanı	S. ÇAKMAKÇI Millî Savunma Bakanı
R. K. Y. Ü. Ü. İçişleri Bakanı	Prof. Dr. Ş. S. GÜREL Devlet Bakanı	S. ORAL Maliye Bakanı	M. BOSTANCIOĞLU Millî Eğitim Bakanı
Prof. Dr. A. AKCAN Bayındırlık ve İskan Bakanı	Doç. Dr. O. DURMUŞ Sağlık Bakanı	Prof. Dr. A. AKCAN Ulaştırma Bakanı V.	H. Y. G. G. Tarım ve Köylükleri Bakanı
Y. OKUR Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	Prof. Dr. H. S. GÜREL AKTANIRKOCU Sanayi ve Ticaret Bakanı V.	Z. ÇAKAN En. ve Tab. Kay. Bakanı	M. İ. TALAY Kültür Bakanı
M. TAŞAR Turizm Bakanı	Prof. Dr. N. ÇAKAN Orman Bakanı	F. AYTEKİN Çevre Bakanı	

Dosya No.
101-482

812

İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİNE (GEMİADAMLARI) İLİŞKİN 134 SAYILI SÖZLEŞME

Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı,

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulunun daveti üzerine, 14 Ekim 1970 tarihinde Cenevre'de yaptığı ellibeşinci oturumunda;

İş Teftişi (Gemi Adamları) Hakkında 1926 tarihli Tavsiye Kararı; İş Kazalarının Önlenmesi Hakkında 1929 tarihli Tavsiye Kararı; Liman İşçilerinin Kazalara Karşı Korunması (Revize) Hakkında 1932 tarihli Sözleşme; Gemi Adamlarının Tıbbi Muayenesi Hakkında 1946 tarihli Sözleşme ve Makinelere Karşı Korunma Hakkında 1963 tarihli Sözleşme ve Tavsiye Kararı hükümleri başta olmak üzere, gemide ve limanda çalışmaya uygulanan ve gemi adamlarının iş kazalarından korunması ile ilgili olan mevcut Uluslararası Çalışma Sözleşmeleri ve Tavsiye Kararlarının hükümlerini kaydederek;

Gemide çalışanların güvenliğini sağlamak amacıyla gemide bir dizi güvenlik önlemlerinin alınmasını öngören, Denizde İnsan Hayatının Korunmasına İlişkin 1960 tarihli Sözleşme ve 1966 yılında revize edilmiş olan Uluslararası Su Batım Çizgisi Hakkındaki Sözleşmeye ek Tüzüklerin hükümlerini kaydederek;

Oturum gündeminin beşinci maddesinde yeralan, denizdeki ve limandaki gemilerde kazaların önlenmesine ilişkin çeşitli önerilerin kabulüne karar vererek;

Bu önerilerin bir uluslararası sözleşme şeklini alması gerektiğine hükmederek,

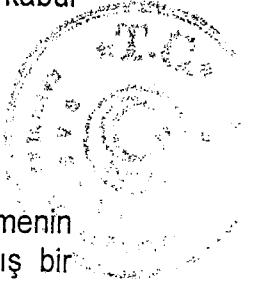
Gemilerde kazaların önlenmesi alanındaki faaliyetlerin başarısı için Uluslararası Çalışma Örgütü ile Hükümetlerarası Deniz Taşımacılığı Danışma Örgütü arasındaki yakın işbirliğin korunmasının önemini kaydederek;

Aşağıdaki standartların Hükümetlerarası Deniz Taşımacılığı Danışma Örgütünün işbirliği ile hazırlandığını ve bu normların uygulanması konusunda bu Örgüt ile işbirliği yapmaya devam edilmesinin önerildiğini kaydederek,

İş Kazalarının Önlenmesi (Gemiadamları) Sözleşmesi, 1970 olarak adlandırılacak aşağıdaki Sözleşmeyi Bindokuzyüzyetmiş yılı Ekim ayının bu otuzuncu gününde kabul etmiştir.

Madde 1

1- Bu Sözleşme bakımından "gemi adamı" deyimi, savaş gemisi hariç, Sözleşmenin yürürlükte olduğu bir ülkede kayıtlı olan ve devamlı deniz taşımacılığına ayrılmış bir gemide, herhangi bir unvanla çalıştırılan herkesi kapsar.

2- Bu Sözleşmenin amaçları bakımından bazı kişi gruplarının gemiadamı olarak kabul edilip edilmemeleri konusunda bir tereddüt oluşması halinde, her ülkede, ilgili armatör ve gemiadamları kuruluşlarıyla görüşüldükten sonra yetkili makam tarafından buna karar verilir.

3- Bu Sözleşme bakımından "İş kazası" deyimi, gemi adamlarının işle ilgili olarak yada iş sırasında maruz kaldıkları kazaları kapsar.

Madde 2

1-Yetkili makam her deniz ülkesinde, iş kazalarının uygun şekilde rapor edilebilmesi, araştırılabilmesi ve bu kazalar hakkında kapsamlı istatistikler tutulması ve incelenebilmesi için gerekli tedbirleri alır.

2- Tüm iş kazaları bildirilir ve istatistikler ölümcül kazalar veya geminin zarar gördüğü kazalarla sınırlı kalmaz.

3- İstatistikler iş kazalarının sayısını, niteliğini, nedenlerini ve sonuçlarını kapsayacak ve kazanın geminin hangi bölümünde, örneğin güverte, makine dairesi veya yemek yeme yeri- ve nerede meydana geldiğini -örneğin denizde veya limanda belirtir.

4- Yetkili makam, ölümle veya ciddi yaralanma ile sonuçlanan iş kazaları ile ulusal yasalar ve yönetmeliklerde belirtilen diğer tüm kazaların nedenleri ve koşulları hakkında araştırma yapar.

Madde 3

Denizcilikteki istihdama özgü risklerden kaynaklanan kazaların önlenmesi için sağlam bir temel oluşturmak amacıyla, bu tür kazaların genel seyri ve istatistiklerin ortaya koyduğu tehlikeler hakkında araştırmalar yapılır.

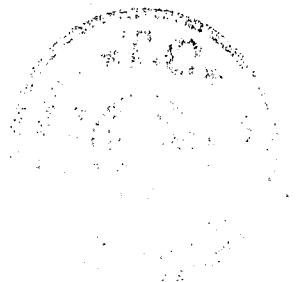
Madde 4

1- İş kazalarının önlenmesine ilişkin kurallar yasalarda veya yönetmeliklerde, uygulama talimatlarında ya da başka uygun belgelerde konur.

2- Bu hükümler, gemi adamlarının çalışmasına uygulanabilecek olan işte kazaların önlenmesi ve sağlığın korunması ile ilgili tüm genel kurallara atıfta bulunur ve denizcilik işlerine özgü kazaların önlenmesi için alınacak önlemleri belirler.

3- Bu hükümler özellikle aşağıdaki konulara ilişkin olur:

- a) Genel ve temel hükümler;
- b) Gemilerin yapısal özellikleri;
- c) Makineler;
- d) Güvertede veya altında alınacak özel önlemler;
- e) Yükleme ve boşaltma teçhizatı;
- f) Yangınların önlenmesi ve söndürülmesi;
- g) Çapalar, zincirler ve kablolar;
- h) Tehlikeli yükler ve safra;
- i) Denizcilerin şahsi koruyucu donanımı.

Madde 5

1- 4. Maddede belirtilen kazaların önlenmesine ilişkin hükümler, armatörlerin, gemiadamlarının ve bu hükümlere uymak zorunda bulunan diğer ilgili kişilerin yükümlülüklerini açıkça belirler.

2- Genel olarak, armatörlerin kazalardan koruyucu malzeme veya diğer önleyici donanım sağlama yükümlülükleri ile gemiadamlarının bu malzeme ve donanımları kullanma ve kendileriyle ilgili koruyucu tedbirlere uymalarını öngören hükümlerle birlikte konulur.

Madde 6

1- 4. Maddede belirtilen hükümlerin, yeterli teftiş ya da yöntemlerle uygulanmasını sağlamak üzere uygun tedbirler alınır.

2- 4. Maddede öngörülen hükümlere uyulmasını sağlamak üzere gerekli tedbirler alınır.

3- Denetim ve uygulamalardan sorumlu makamların denizcilikle ilgili işlere ve uygulamalara aşina olmalarını sağlayacak gerekli tüm önlemler alınır.

4- Uygulanmayı kolaylaştırmak amacıyla, ilgili hükümlerin metni ya da özeti, örneğin gemide belirgin bir yere asılmak suretiyle gemicilerin dikkatine sunulur.

Madde 7

Kazaların önlenmesi amacıyla, gemi mürettebatı arasından kaptan başkanlığında bir yada birden çok uygun kişi ya da gemi personeli ve sorumlular arasından belirlenmiş uygun bir komitenin atanması sağlanır.

Madde 8

1- İş kazalarının önlenmesi programları yetkili makam tarafından, armatör ve gemiadamları örgütleriyle işbirliği halinde hazırlanır.

2- Bu programların uygulanması, yetkili makamın, armatörlerin ve gemiadamlarının ya da bunların temsilcilerinin aktif olarak katılacakları şekilde organize edilir.

3- Özellikle, hem armatörlerin hem de gemiadamları örgütlerinin temsil edileceği milli veya kaza önleme komiteleri veya özel çalışma grupları oluşturulur.

Madde 9

1- Yetkili makam, her sınıf ve derecedeki gemiadamı için mesleki eğitim kurumlarının ders programlarına mesleki görevler, kazaların önlenmesi ve iş de sağlığın korunmasına ilişkin önlemlerle ilgili eğitimin dahil edilmesini teşvik eder ve milli koşullar elveriyorsa sağlar.

2- Ayrıca, gemi adamlarının dikkatini, örneğin uygun talimatları içeren resmi duyurularla belirli bazı tehlikelere çekmek için uygun ve uygulanabilir tüm tedbirler alınır.

Madde 10

Üyeler, uygun olması halinde diğer hükümetlerarası ve uluslararası kuruluşların yardımıyla, iş kazalarının önlenmesi için tüm diğer düzenlemeleri mümkün olduğu ölçüde bir örnek hale getirmek amacıyla işbirliği yapmaya gayret sarfeder.

Madde 11

Bu sözleşme'nin kesin onama belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilir ve onun tarafından tescil edilir.

Madde 12

1. Bu Sözleşme, sadece onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilen Uluslararası Çalışma Örgütü üyesi ülkeler için bağlayıcıdır.

2. Bu sözleşme , iki üyenin onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil tarihinden on iki ay sonra yürürlüğe girer.

3. Bu sözleşme, daha sonra, onu onaylayan her üye için, onay belgesinin tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 13

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve Genel Müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilecektir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra hüküm ifade edecektir.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada sözü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetmeyen her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık süre bitiminde, bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilir.

Madde 14

1-Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama ve fesihlerin kaydedildiğini Uluslararası Çalışma Örgütünün bütün üyelerine duyurur.

2-Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin kaydedildiğini örgüt üyelerine duyururken bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

Madde 15

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince, kaydetmiş olduğu bütün onama ve fesihlere ilişkin tüm bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca kaydedilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştırır.

Madde 16

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren, her 10 yıllık devrenin sonunda, Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunar ve konferansın gündemine sözleşmenin tamamen veya kısmen tadili konusunun konulup konulmaması hususunu inceler.

Madde 17

1. Konferansın, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde;

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 13 üncü madde dikkate alınmaksızın ve tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kaydı ve şartıyla, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirir.

b) Tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme üyelerin onamasına artık açık bulundurulamaz.

2. İş bu Sözleşme, Sözleşmeyi onaylayan fakat tadil edici sözleşmeyi onaylamayan üyeler için, mevcut şekil ve kapsamı ile yürürlükte kalacaktır.

Madde 18

Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de eşit derecede geçerlidir.